

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра географії та природознавства

Проректор

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

С.В. Шарин

25. 12.

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В 57 Географія курортів
(шифр і назва навчальної дисципліни)

ОП «Географія»

спеціальність 106 «Географія»

10 «Природничі науки»

(галузь знань)

Факультет природничих наук

(назва факультету)

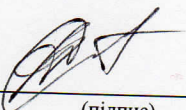
Робоча навчальна програма з дисципліни «Географія курортів» для студентів спеціальності: 106 Географія, галузь знань 10 Природничі науки. – «15» вересня 2020 р. – 11 с.

Розробник:

Белова Наталія Володимирівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та природознавства.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії та природознавства (протокол № 1 від «15» вересня 2020 р.).

Завідувач кафедри географії та природознавства

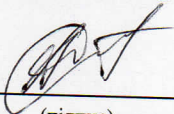

(підпис)

(Атаманюк Я.Д.)

«15» вересня 2020 р.

Схвалено науково-методичною радою Факультету природничих наук (протокол № 1 від «23» вересня 2020 р.).

Голова

(підпис)

(Атаманюк Я.Д.)

«23» вересня 2020 р.

© Белова Н.В., 2020 р.

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 10 Природничі науки (шифр і назва)	Вибіркова дисципліна	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>106 Географія</u> Освітня програма: <u>Географія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		третій	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат-доповідь або презентація на актуальну тему з географії курортів (на вибір студента)		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		5	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	-
		Практичні, семінарські	
		36 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		120 год.	-
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: 5 семестр – залік			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи студентів становить:

- для денної форми навчання – 33 % : 67 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Географія курортів» є вибірковою навчальною дисципліною для студентів спеціальності 106. Географія. Навчальна дисципліна «Географія курортів» належить до числа новітніх навчальних курсів і передбачає міждисциплінарний та системний підхід до вивчення основних проблем взаємодії людини і навколишнього середовища з точки зору відпочинку, оздоровлення та покращення стану здоров'я. Вивчення дисципліни розповідає про еволюцію курортів в світі, основні фактори розвитку курортів, систему організації курортної справи в Україні, а також географію курортів світу та України. Наведені характеристики основних курортів світу, перспективи розвитку курортної справи.

Метою викладання дисципліни «Географія курортів» є формування у студентів основ з географії розміщення курортів в Україні та світі, організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил, функціонування курортів, сфери курортних послуг, способів їх урізноманітнення та вдосконалення шляхом інноваційних технологій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Географія курортів» є:

- вивчити понятійно-категорійний апарат з географії курортів;
- дослідити територіальні відмінності розміщення підприємств курортної сфери;
- ознайомлення зі сферою послуг на курортах;
- визначити роль курортного обслуговування в організації різних форм рекреаційної діяльності;
- сформулювати уявлення про сучасний стан розвитку курортології;
- вивчити характеристику курортних закладів в Україні та окремих регіонах світу;
- вивчення шляхів удосконалення курортного сервісу.

Компетентності:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, щоб виявляти проблеми організації туристичної діяльності, природокористування і виробляти рішення щодо їх усунення.

Результати навчання:

- Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

- Пояснювати особливості організації географічного простору.

- Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

- Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.

- Організовувати і проводити екскурсії та подорожі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії курортів та розвитку курортної справи

Тема 1. Зародження і розвиток курортів в світі.

Історія курортів світу. Розвиток курортів в Україні. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів. Методи кліматотерапії.

Тема 2. Організація санаторно-курортної справи

Організація санаторно-курортного обслуговування. Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом.

Тема 3. Класифікація курортів.

Геопросторові критерії типології курортів. Типологія курортів за соціальними характеристиками і за віком споживачів. Типологія за географічними ринками. Типологія за рекреаційною спеціалізацією. Інноваційні типи курортів.

Змістовий модуль 2. Курорти світу та України

Тема 4. Санаторно-курортне господарство Європи.

Сучасний стан курортного господарства Європи. Бальнеологічні курорти Європи. Кліматичні курорти Європи. Історія західноєвропейських мінеральних курортів.

Тема 5. Курорти Азії.

Курортне господарство Азії. Бальнеологічні курорти Азії. Приморські курорти. Найдорожчі курорти світу.

Тема 6. Курорти Північної та Південної Америки.

Загальна характеристика курортного господарства країн Америки.

Тема 7. Курорти Африки, Австралії та Океанії.

Курортне господарство країн Африки. Курорти Австралії та Океанії.

Тема 8. Курортний комплекс України.

Характерника курортного комплексу України. Територіальна структура курортного комплексу України. Курортна система України. Основні курорти України. Місце курортів України та Криму серед приморських кліматичних світових курортів. Основні методи лікування й оздоровлення, які застосовують на сучасних європейських курортах.

Тема 9. Економічна ефективність функціонування курортів.

Соціальні фактори розвитку санаторно-курортної галузі. Оцінка факторів ризику та невизначеності в санаторно-курортної діяльності. Функціональна структура

санаторно-курортних закладів. Кліматичні споруди: кліматопавільйони, аеросолярії, відкриті та закриті басейни, лікувальні пляжі. Типи пляжів. Обладнання пляжу та організація пляжного відпочинку. Обладнання кліматичних споруд в залежності від їх функціонального призначення. Устаткування кліматичних споруд. Умови праці масажиста та обладнання масажного кабінету. Служби та їх обладнання при кліматичних спорудах (медична, метеорологічна, воднорятувальна та ін.).

Тема 10. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні.

Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом. Система стандартів з охорони курортних ресурсів. Курортний комплекс України. Характеристика курортного комплексу України. Територіальна структура курортного комплексу України. Курортна система України. Функціональна структура рекреаційної системи Південного Криму.

Тема 11. Рекреаційна система Карпатського регіону.

Природно-ресурсний потенціал регіону. Географія розміщення джерел мінеральних вод. Характеристика гірськолижних комплексів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин за видами занять					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні	лабораторні	індивідуальні	Самостійна робота	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії курортів та розвитку курортної справи						
Тема 1. Зародження і розвиток курортів в світі.	14	2	2	—	—	10
Тема 2. Організація санаторно-курортної справи	14	2	2	—	—	10
Тема 3. Класифікація курортів	14	2	2	—	—	10
Змістовий модуль 2. Курорти світу та України						
Тема 4. Санаторно-курортне господарство Європи	16	2	4	—	—	10
Тема 5. Курорти Азії	16	2	4	—	—	10
Тема 6. Курорти Північної та Південної Америки	16	2	4	—	—	10
Тема 7. Курорти Африки, Австралії та Океанії	16	2	4	—	—	10
Тема 8. Курортний комплекс України	16	2	4	—	—	10

Тема 9. Економічна ефективність функціонування курортів	16	2	4	—	—	10
Тема 10. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні	16	2	4	—	—	10
Тема 11. Рекреаційна система Карпатського регіону	28	4	4	—	—	20
Усього годин	180	24	36	—	—	120

5. Зміст лекційного матеріалу

№ з/п	Назва теми лекції	Зміст лекції
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії курортів та розвитку курортної справи		
1.	Зародження і розвиток курортів в світі.	Історія курортів світу. Розвиток курортів в Україні. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів. Методи кліматотерапії.
2.	Організація санаторно-курортної справи	Організація санаторно-курортного обслуговування. Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом.
3.	Класифікація курортів	Геопросторові критерії типології курортів. Типологія курортів за соціальними характеристиками і за віком споживачів. Типологія за географічними ринками. Типологія за рекреаційною спеціалізацією. Інноваційні типи курортів.
Змістовий модуль 2. Курорти світу та України		
4.	Санаторно-курортне господарство Європи	Сучасний стан курортного господарства Європи. Бальнеологічні курорти Європи. Кліматичні курорти Європи. Історія західноєвропейських мінеральних курортів.
5.	Курорти Азії	Курортне господарство Азії. Бальнеологічні курорти Азії. Приморські курорти. Найдорожчі курорти світу.
6.	Курорти Північної та Південної Америки	Загальна характеристика курортного господарства країн Америки.
7.	Курорти Африки, Австралії та Океанії	Курортне господарство країн Африки. Курорти Австралії та Океанії.
8.	Курортний комплекс України	Характерника курортного комплексу України. Територіальна структура курортного комплексу України. Курортна система України.
9.	Економічна ефективність функціонування курортів	Соціальні фактори розвитку санаторно-курортної галузі. Оцінка факторів ризику та невизначеності в санаторно-курортної діяльності.

10.	Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні	Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом. Система стандартів з охорони курортних ресурсів.
11.	Рекреаційна система Карпатського регіону	Природно-ресурсний потенціал регіону. Географія розміщення джерел мінеральних вод. Характеристика гірськолижних комплексів.
Усього годин		24

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії курортів та розвитку курортної справи		
1.	Зародження і розвиток курортів в світі.	2
2.	Організація санаторно-курортної справи	2
3.	Класифікація курортів	2
Змістовий модуль 2. Курорти світу та України		
4.	Санаторно-курортне господарство Європи	4
5.	Курорти Азії	4
6.	Курорти Північної та Південної Америки	4
7.	Курорти Африки, Австралії та Океанії	4
8.	Курортний комплекс України	4
9.	Економічна ефективність функціонування курортів	4
10.	Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні	4
11.	Рекреаційна система Карпатського регіону	4
Усього годин		36

7. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії курортів та розвитку курортної справи	
1. Зародження і розвиток курортів в світі.	10
2. Організація санаторно-курортної справи	10
	10

3. Класифікація курортів	
Змістовий модуль 2. Курорти світу та України	
4. Теоретико-методологічні засади курортної справи. Особливості впливу природно-ресурсних факторів на розвиток курортної справи.	10
5. Гідромінеральні природні лікувальні ресурси.	10
6. Принципи організації курортної справи. Курорти та їх типологія.	10
7. Характеристика рекреаційної сітки. Методи санаторно-курортного лікування.	10
8. Географія курортів світу та України.	10
9. Раціональне використання та збереження курортних ресурсів.	10
10. Організація санаторно-курортної справи.	10
11. Санаторно-курортне господарство країн світу.	10
12. Курортний комплекс України.	10
Усього годин	120

8. Індивідуальні завдання

1. Система організації охорони здоров'я в Україні та місце в ній санаторно-курортної галузі.
2. Періодизація розвитку курортної справи.
3. Етапи становлення вітчизняних курортів.
4. Огляд сучасних тенденцій розвитку курортної справи.
5. Етапи становлення систематики та класифікації курортів.
6. Класифікація та типологія курортів.
7. Класифікація та типологія курортів за функціональними критеріями.
8. Класифікація та типологія курортів за геопросторовими критеріями.
9. Практичні критерії класифікації та типології курортів.
10. Мета і принципи рекреаційно-курортного районування.
11. Основні схеми рекреаційно-курортного районування України.
12. Лікувально-оздоровчий туризм у Світі та в Україні: статистика та основні тенденції.
13. Курортполіс Трускавець – історія та сучасні тенденції розвитку.
14. Принципи організації курортної справи. Курорти та їх типологія.
15. Характеристика рекреаційної сітки. Методи санаторнокурортного лікування.
16. Географія курортів світу та України.
17. Раціональне використання та збереження курортних ресурсів.
18. Організація санаторно-курортної справи.
19. Санаторно-курортне господарство країн світу.

9. Система поточного та підсумкового контролю результатів навчання

Розподіл балів, які отримують студенти

Залік (5 семестр)

Поточне тестування та контроль самостійної роботи			Сума
Тестове опитування за лекційним матеріалом	Оцінки за практичні роботи	Контроль самостійної роботи	
30	50	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

1. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2015. – 256 с.
2. Курортні ресурси України / За ред. М. В. Лободи. – К.: ТАМЕД, 1999. – 344 с.
3. Кушнірук Ю.С. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 146 с.
4. Медична реабілітація в санаторно-курортних закладах / За ред. Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2014. – 304 с.
5. Некос А. Н., Багрова Л. О., Клименко М. О. Екологія людини: Підручник. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 336 с.

6. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник /В. В. Величко; Харк. нац. ун-тміськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 202 с.
7. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
8. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Допоміжна література:

1. Бальнеологічні курорти та мінеральні води країн Карпатського регіону. // Довідник 2000. - Ужгород, 2000. - 84 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик - К.: ВПЦ «Київський університет», 2001. - 395 с.
3. Викова Л.М. Курорти Закарпаття / Л.М. Викова - К.: Здоров'я, 1985. - 80 с.
4. Гулич О.І. Екологічно збалансований розвиток курортно-оздоровчих територій: питання теорії і практики: Монографія. - Львів: ІРД НАН України, 2007. - 208 с.
5. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева - К.: Альтерпрес, 2005. - 436 с.
6. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 424 с.
7. Мармуль Л.О., Сарапіна О.А. Організаційно-економічний механізм функціонування туристично-рекреаційних підприємств. - К.: ННЦ ІАЕ, 2006. – 182 с.
8. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України. - Чернівці: Книги - ХХІ, 2008. - 440 с.
9. Степанов. Е.Г. Основы курортологии: Учебное пособие (для студентов всех форм обучения по направлению подготовки 0504 – «Туризм»). - Харьков: ХНАГХ, 2006. – 326 с.
10. Сокол Т.Г. Основы туристической деятельности. - К.: Грамота, 2006. - 264 с.
11. Федорченко В.К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні. Навч. посібник. - К.: Вища школа, 2002. - 195 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://tourlib.net/lib.htm>
2. <http://www.zakon.gov.ua/>
3. <http://www.stat.lviv.ua>
4. <http://www.stat.gov.ua>
5. <http://www.tourism.gov.ua>
6. <http://www.karpaty.com.ua>
7. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14> Закон України «Про курорти» №2026-III від 05.10.2000р.
8. <http://www.medtour.info/aboutresorts/classification/balneo10/balneo10-> кліматотерапія
9. http://www.tour-info.ru/kyrort/kyrort_vid.html - класифікація курортів
10. <http://mozdocs.kiev.ua/index.php?nav=8> – медична документація санаторнокурортного лікування
11. <http://www.medkurort.com.ua/healingresorts.html> - курорти України
12. <http://www.truskavich.com/naftusia.html> - Трускавець